

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dialogorum sacrorum Libri Quatuor

Châteillon, Sébastien

Basileae, 1565

Lotus

urn:nbn:de:bsz:31-102436

LIBER I.

7

SENTENTIA.

Iniusti nequeunt ferre iustos. Quæ clam
perpetrantur, palam punientur.

LOTVS. Gen 18.

ARGVMENTVM.

Abrahamus excipit Genios hospitio: &
Ioua ei prolem promittit, consliumq; suum
de Sodomæ euerfione patefacit. Idem facit
deinde Lotus, & a Genijs eripitur ex peri-
culo.

Abrahamus, Ioua, Genij duo, Puer, Sa-
ra, Lotus, Vxor Loti, So-
domitani.

Video tres homines aduersum me. Non dubi-
um est, quin sint defessi de uia, præsertim
hoc tanto æstu: quare currâ eis obuiâ, ut retineâ
eos apud me. Domine, si uis facere mihi gratissi-
mū, noli aliò potius diuertere quàm ad me. Laua-
bitis pedes paucula aqua adhibita, deinde requie-
scetis sub arbore. Ego interea curabo uobis paran-
dū panem, ut recreetis animos uestros, deinde per-
gatis. Hæc est uobis idonea causa diuertedi ad me.

c. Sic faciemus. a. Iã propero in casam. b. Sara,
sume properè tria sata farinæ siliginæ, ex qua
deposita facias panes subemericios. Nam aduētant
nobis hospites, quos ego uolo accipere laute. Itaq;

a a iam

a Pij sunt
b enefaci
dū ueloc
& alijs b
facere be
ficij loco
eunt.

b Pij sicut
cent bes
centiam.

iam curro ad bouile: uolo enim mactare uitulum,
 quo eos tractem opiparè. tu interea cura, ut nihil
 desit eis quod opus sit hospitibus. s. Fiet. Propera
 Hagar, incende ignem, te pefac aquam ad depfen-
 dum, dum ego promo farinam. Age iã, dum aqua
 tepesit, para mactrã: subige farinam: expediamus
 omnia que iussit herus. A. Macta eum expedite
 puer. Heus Sara. s. Quid uis mi uir? A. Cura no-
 bis luculentũ focũ. s. iam accẽsus est. A. impone a-
 henũ. Volo ego hospites meos curari diligentissimè
 atq; humanissimè. Est ne adhuc detrecta pellis isti
 uitulo, puer? p. imò iã dissectus est. A. Cõijciamus
 hæc frustra in ahenũ. Subijce tu plura ligna, ut co-
 quatur celerius. Despuma ius. Hagar, instrue men-
 sam: sed foris in umbraculo, sub arbore. Nihil libè-
 tius quã uiatorib. benefacio: & certè eos negligere,
 inhumanũ est. Hospites, omnia sunt parata, ac-
 cumbite, et uestimini læto animo. Habetis hic buty-
 rũ, habetis & lac. Boni cõsultite quod adest, quodq;
 Deus largitur in presẽtia. Puer, appone eis uituli-
 nam. i. Vbi est Sara uxor tua? A. Adest in taber-
 naculo. i. Cum reuisam te eadem tempestate anni
 que nunc est, habebit Sara uxor tua filium. s. Ha-
 ha he, ridiculũ. Ego iã uieta sum, & indulgebo uo-
 luptati scilicet: cum meus quoq; dominus consenue-
 rit. i. Cur tandè ridet Sara, negã se posse pãrere,
 quia cõsensuit? A. Est ne aliquid, quod loua nõ possit
 effi-

uz supra
 s huma-
 promit-
 deus, ea
 tula iudi
 humana
 ratio.
 Deus ho-
 es quoq;
 e facit,
 illoquin
 atur fie-
 n posse.

efficere? Cum reuisam te, inquam, anno uertente, habebit Sara filium, s. e. Ego non risi, i. f. Imò uerò risisti. Sed iam pergamus conficere iter reliquum. A. Ego comitabor uos, nisi molestum est. i. Ego ne ut celem Abrahamum, de eo quod sum facturus, ex quo profectura sit gens maxima & potentissima, per quem omnes gētes orbis terrarum sint consecuturæ felicitatem: nam certò scio, & eum præcepturum esse suis liberis, & porrò suæ in posterum stirpi, ut uiuant ex meo præscripto, & colāt iusticiam atque ius, ut ego præstem Abrahamo quæ promisi ei: profectò non celabo. Abrahamæ, uolo tibi indicare qui sim, & quò eam. Ego sum Iouæ. Cum uiderem dissipatos esse rumores, de tot tantisq; flagitijs Sodomitanorum & Gomorreorum, h̄ statui deuenire huc, & explorare, utrū sint planè profligati, quemadmodum accepi fama & auditione: an non sint. G. Nos quidem antecēdamus. A. Sed quid? i. perdes' ne etiam bonos unā cum improbis? Si erunt quinquaginta uiri boni in urbe, an etiam perdes? neq; ignoscēs illi loco, propter illos quinquaginta bonos, qui erunt in eo? Absit ut tu sic facias, ut interficias bonos cum malis, sitq; eadem conditio proborum & improborum. Absit ut tu, qui moderaris totum orbem terrarum, non facias æquum. i. Si inuenero in urbe Sodoma quinquaginta uiros bonos, ignoscām

a 5 toti

e Metus ho-
mines impe-
lit ad metū
dum.
f Modesta r-
prehensio,
utpote pec-
cati infirmi-
tate cōmissa
g Iusti fuc-
iusticiam d-
cent.

h Cogno-
dū antec-
iudices.

i Iusti de-
storum f-
te solliciti

10 DIALOG. SACRORVM

toti loco propter eos. A. Facio fortasse audacter, qui audeam alloqui te Dominum meum, ipse pulvis & cinis: sed tamen si forte defuerint quinque de quinquaginta bonis, an propter quinque excindes totam urbem? I. Non evertam, si inuenero ibi quadraginta quinque uiros bonos. A. Quid si quadraginta? I. Etiam propter quadraginta abstinebo. A. Quæso ne egrè seras Domine, si pergo quærere. Quid sit triginta. I. Etiam sic abstinebo. A. Possim uideri audacior, qui alloquar Dominum meum. Quid si uiginti? I. Etiam eorum causa non peruertam. A. Interrogabo te hoc postremum, si tibi grauis non sum: Quid si decem? I. Propter decem non evertam. C. Iam aduersperascit, & nos appropinquamus urbi. L. ⁱ Video huc aduentare duos hospites. Ibo eis obuiam, ut eos deducam ad me. Saluete uiri præstantissimi. G. Salue & tu uir humanissime. L. Peto à uobis, ut diuertamini in domum meam, ut ibi lotis pedibus pernoctetis, cras repetituri uestrum iter. G. Imò pernoctabimus in foro. L. At ego non patiar. diuertimini ad me: accipiam uos, si non laute, ac certè hilarè. G. Fortasse erimus tibi graues. L. Iucundi potius: ne ueremini. Tam mihi erit gratum uos accipere hospitio, quàm esset accipi à uobis, si istic essem. G. Postquam tantopere uis, nolumus esse pertinaces. L. Ergo sequimini me. Hic est mea domus. Intrate: quod

Singularis
oti uirtus,
si inter in-
spitalissi-
os hospita-
mus esse
potuerit.

quod bonum sit. Vxor cura calefaciendam aquam,
 ad lauandos pedes horum hospitem: et simul con-
 fice panes coquendos in foco. Vos interea hic re-
 quiescite, dum paratur cœna. Age iam uxor, con-
 strue mensam: fac ut omnia sint nitidissima, ne
 quid offendant animos horum. Hospites accumbite,
 utimini leto animo his quæ suppeditant nobis in
 presentia diuina benignitate. Sed quid? quem tu-
 mulum audio, uxor? quis est iste clamor? quæ tur-
 ba excitantur? Vxor Loti. Hei mihi, perij-
 mus, mi uir. L. Quid tandem est mali? v. To-
 ta ciuitas, mi uir, obsidet aedes nostras. Iuuenes, se-
 nes, deniq; uniuersi circumfident nos. L. Valde ue-
 reor, quod hæc euisura sint. Sed audio clamantes.
 s o. Heus heus Lote, ubi sunt homines isti, qui ue-
 nerunt ad te sub noctem? Produca eos nobis, ut eos
 cognoscamus. L. O flagitium. Sed ne trepidate
 hospites: exhibeo ad eos, et obserabo post me ta-
 nuam. Adsum. Quid clamatis? s o. Volumus
 uidere hospites, qui diuersantur apud te. L. Ob-
 secro uos, fratres mei, ne tantum scelus faciatis.
 Sunt mihi duæ filiae, adhuc à uiris integræ: eas ma-
 lo dedere uestre libidini, quàm sinere ut quid no-
 ceatis his hominibus, qui cõmiserunt se sub presi-
 dium mei tecti. s. Recede paulisper isthuc, ut con-
 sultemus de ista re. Quid facimus populares? ac-
 cipiemus ne puellas ea conditione, ut dimittamus
 iuuenes?

k Hic pndes
 at inhospita
 les, Sodomi-
 tarum disci-
 pulos.

l Charitas a-
 teri magis
 quàm sibi, cõ-
 sulit.

m Peregrinis, quamvis bene suaden-
tibus, obtem-
perare nol-
le, arrogan-
tia est.

iuuenes? AL. Non est opus longa deliberatio-
ne. ^m Iste unus peregrinatur in nostra ciuitate: &
nos reget, si dijs placet. s o. Iam te Lote pe-
ius multabimus, quam ipsos: ne tu putes nos uelle
subijci peregrinis. Agite, inuadamus eum. G.
Recipe te confestim ad nos Lote. L. O' facinus
audax, ô profligatam & perditam nationem.

ernast

Obseremus fores firmissimè. s. Effringamus fo-
res: occidamus istos aduenas, qui cum nusquam
possint habitare, ueniunt ad nos. G. Ne trepida
hospes, nunquam irrumperent nobis inuitis. L. O'
inauditam nequitiam. Siccine hic uiolari ho-
spites & peregrinos, quorum ius debet esse san-
ctissimum? G. Seda te ipsum. Iam uidebis ultio-
nem presentem. s o. Quid est hoc, ô ciues?

a Deus im-
pios interdū
ita cæcat, ut
pijs nocere
nequeant.

ubi nam est huius hominis ostium? AL. Nescio, &
iam dudum id frustra querito. Quid uos inueni-
stisne? AL. Minime uero: et mirū est. Cæcine sumus,
an non hic est illius domus? AL. Est omnino: sed
ubi est ostium? G. ° Lote, si quos habes præte-
rea generos, aut filios, aut filias, deniq; quoscunq;
habes in urbe, educ ex hoc loco. Nam nos quidem
iam delebimus hunc locum. Huc enim ad hoc ip-
sum misi sumus à Ioua, apud quem increbuit tan-
ta importunitas horum. L. Habeo uobis gratiam,
qui habeatis rationem non solum meæ salutis, sed
etiam

o Deus in
gratiam pio-
rum, etiam
ipforum ami-
cis parcit.

etiam meorum. Iam adeo eos. v x. Valde sum sollicita de meo viro, qui est egressus domo: ita consceleratus est hic totus populus. Metuo ne quid grauius patiatur, etiã à suis. Nam hodie nulla sancta fides est, ne inter fratres quidem. L. Iam redeo. G. Quid egistis? L. P. Visus sum iolari eis, quorum salui providebam. A. L. Homines sunt desperati. Pereant, quoniam nolunt seruari. Sed iam diluculum est: et tempus admouet emigrandum esse hinc. Agedum, adiunge tibi uxorem tuam, et duas filias, ne aggregeris ad interitum tam perditæ ciuitatis. Quid cunctaris? nũquã potest nimis maturè uitari periculum. L. Atqui non uidetur emigrandum tam manè. G. Atqui nos non sinemus te perire, quin potius manu educemus et te et tuam coniugem, et filias. Agite, exeamus ex urbe. Sed caue, si tuam uitam amas, ne respicias post tergum, neue usquam moreris in planicie. Euade in monte, ne pereas. L. Peto à te Domine, ut remittas hoc mihi, postquã tu pro tua benignitate deuincis me tanto beneficio, ut custodias mihi uitam. Certè non potero euadere in montes, quin me attingat illud malum, quo moriar. Sed est hic propinquum oppidulum ad confugiendum, in quo quæso ut liceat mihi euadere, et ita consulere uitæ meæ, est sanè perparum. G. Etiam in hac

p Impij frustra monentur.

q In periculo cunctas periculum sum.

r Summum periculum summa felicitatione giendum.

s Piorum ces exare Deus.

14. DIALOG. SACRORVM

Piorum uinitus salutaris. In gratiam horum difertur impiorum suppli-
cium.
re indulgēto tibi, ut non euertam istud oppidum: Cōfer te illō. neq; enim licet mihi facere quicquā, quā tu eō perueneris.

SENTENTIA.

Deus uersatur cum pijs, eisq; patofacit ar cana sua, & eos remuneratur & tuetur. Ma uult Deus ut innumerabiles impij uiuant, quā ut uel unus pius unā cum illis pereat: Maior est Dei in unum piū amor, quā in omnes impios odium, quem quidem eius a- morem debent imitari pij.

ABRAHAMVS. Gen. 22.

ARGVMENTVM.

Abrahamus, iussu Dei, filium suum Isaacū uult immolare. Deinde prohibente Deo, im- molat arietem.

Abrahamus, Isaacus, Genius.

Iam tertium diem iter facimus, & uideo uidere procul locum destinatum sacrificio. uos hic ope rimini unā cum asino, dum ego & puer imus illuc, ut adoremus Deum, postea redituri ad uos. Tu Isaac portabis hęc ligna ad comburendam hostiā, ego seram ignem & cultrum. Eamus. I. S. Mi pater. A. Quid uis, fili mi? I. S. Hic quidem est ignis & ligna, sed ubi est agnus immolandus? A. Deus prouidebit ipse sibi agnum in sacrificium, fili: nos interea pergamus. Ecce uenimus in locum, quem Deus dicebat mihi. Construamus hic aram. Recte est.

Thomi-
berita
interdū
e, sed ci
mendā-
enim.

L
disponimus li
aliquo, maclen
mo maximo, ch
Pater, si ita e
Abiq; parere in
mens, cuius est in
quāto hanc b
uerra. o. Abr
uocati e. Cap
uelas. Iam e
pigo & pietas, q
p. q. unico.
uic ne arietem i
uaref. uicet sp
in nūmā.
s i
Nihil tam di
pōit, qui cred
uaueratur.
E P I
A R G
Abrahamus
et Isaacum
Abraham
Eo sum pere
tel. Quare tr
uaueratur, ut